

Uchwała nr 18/XLII
Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP
z dnia 10 marca 2024 r.
w sprawie wykładni § 24 pkt 4) oraz § 43 ust. 2 pkt 1 Statutu ZHP
(sprawy sporne związane z ustaniem członkostwa)

Na podstawie § 73 ust. 3 Statutu ZHP Naczelny Sąd Harcerski ZHP uchwala, co następuje:

1. Fakt ustania członkostwa w ZHP z tytułu nieopłacenia podstawowej składki członkowskiej w określonym terminie następuje, z mocy postanowienia Statutu ZHP, w dniu następnym po ostatnim dniu terminu określonego na opłacenie podstawowej składki członkowskiej.
2. Zaistnienie faktu, o którym mowa w punkcie 1 powinno być ogłoszone we właściwym rozkazie, zgodnie z obowiązującymi przepisami organizacyjnymi.
3. W przypadku, gdy instruktor ZHP lub członek ZHP pełniący funkcję instruktorską, nie zgadza się z informacją o ustaniu jego członkostwa, ogłoszoną jak w punkcie 2, przysługuje mu prawo odwołania na zasadach analogicznych, jak w przypadku odwołań osób skreślonych z listy członków ZHP.
4. Mandat członka władzy ZHP wygasa automatycznie z dniem ustania członkostwa w ZHP.
5. Traci moc Uchwała nr 10/XLII Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP z dnia 19 lipca 2023 r. w sprawie wykładni § 24 pkt 4) oraz § 43 ust. 2 pkt 1 Statutu ZHP (sprawy sporne związane z utratą członkostwa).
6. Uchwała wchodzi w życie z dniem 11.03.2024 r.

Przewodniczący
Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP

(-) hm. Tomasz Rawski

Uzasadnienie

Zgodnie z uchwałą NSH ZHP nr 9/XL z 16.06.2018 r. ustanie członkostwa ZHP z powodu nieopłacenia podstawowej składki członkowskiej w określonym terminie następuje z mocy prawa po upływie terminu określonego na opłacenie podstawowej składki członkowskiej, a opublikowanie w rozkazy wykazu osób, których członkostwo ustało w związku z nieopłaceniem podstawowej składki członkowskiej w określonym terminie, ma jedynie charakter informacyjny.

Statut ZHP nie określa wprost, jak rozstrzygać sprawy sporne, wynikłe z sytuacji, gdy osoba, której ustanie członkostwa z powodu nieopłacenia podstawowej składki członkowskiej w określonym terminie ogłoszono w rozkazy, nie zgadza się z tak ogłoszoną informacją.

Opłacanie składki członkowskiej jest obowiązkiem członkowskim, określonym w § 20 ust. 1 pkt. 4. Niewypełnienie tego obowiązku jest samoistną przyczyną ustania członkostwa, zgodnie z § 24 pkt 4 Statutu ZHP. Jednakże w § 24 pkt 2 Statut ZHP wskazuje, że ustanie członkostwa może nastąpić także w trybie skreślenia z listy członków, zgodnie zaś z § 26 ust. 1, skreślenie z listy członków może nastąpić w wypadku niewypełnienia obowiązków członkowskich, a jednym z nich jest właśnie nieopłacenie składki członkowskiej. Istnieje zatem pewne podobieństwo obu trybów.

Oczywiście tryb skreślenia jest uznaniowy i wymaga podjęcia decyzji. Natomiast intencją przepisu § 20 ust. 1 pkt. 4. Statutu ZHP o ustaniu członkostwa w związku z nieopłaceniem podstawowej składki członkowskiej w określonym terminie, jest właśnie automatyzm tego trybu.

Powyższe wskazuje, że tryb odwoławczy, przewidziany dla skreślenia z listy członków ZHP, tj. określony w § 28 ust. 1 Statutu ZHP jest właściwy także w przypadku negocjowania informacji o ustaniu członkostwa w związku z nieopłaceniem podstawowej składki członkowskiej.

W przypadku ustania członkostwa ZHP na skutek nieopłacenia w terminie podstawowej składki członkowskiej, utrata mandatu we władzach ZHP następuje automatycznie z tym samym dniem i nie wymaga dodatkowych czynności. Jednakże, wskazane jest, aby w przypadku powzięcia informacji o wniesieniu odwołania, dana władza powstrzymała się z dalszymi działaniami związanymi np. z wyborami uzupełniającymi do ostatecznego rozstrzygnięcia odwołania.

Uchwała została podjęta w związku ze stwierdzeniem wadliwych zapisów w uchwale NSH ZHP nr 10/XLII z dnia 19.07.2023 r.